



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 596/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Rohaľom Ilkivom, Timravina 9, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 289/2014, a takto

### **rozhodol:**

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **Odôvodnenie:**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Rohaľom Ilkivom, Timravina 9, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 289/2014 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania o určenie príspevku na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke vedeného Okresným súdom Pezinok (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 C 173/2009 v procesnom postavení navrhovateľky. Okresný súd rozhodol vo veci samej rozsudkom sp. zn. 4 C 173/2009 z 11. októbra 2013, proti ktorému podala sťažovateľka 21. januára 2014 odvolanie. Spis bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní 16. mája 2014.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného poukazuje na skutočnosť, že spis bol „predložený na Krajský súd v Bratislave až 16. 05. 2014, t. j. viac ako ½ roka po vyhlásení rozsudku, pričom ani za ďalší 1 rok nebol Krajským súdom vykonaný žiaden úkon“.

Podľa názoru sťažovateľky „K porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote dochádzalo a naďalej dochádza, keďže prvostupňový súd síce po 4 rokoch rozhodol, avšak vec je momentálne na odvolacom súde, t. j. ani po vyše 5,5 roku nemá sťažovateľka v rukách konečné rozhodnutie.“

*Predmetné prieťahy spôsobujú sťažovateľke stav právnej neistoty a zároveň neúnosné výdavky na právne zastúpenie... Súd nekonal tak, aby sťažovateľka, ako slobodná matka maloletého dieťaťa mohla využiť príspevok na výživné v období, za ktoré jej prináleží (2008-*

2010), t. j. *prieťahy spôsobujú de facto nevyožiteľnosť zákonného nároku. Absurdnosť situácie spočíva v tom, že bez finančnej pomoci rodiny by navrhovateľka už dávno bola z finančných dôvodov nútená samotný návrh zobrať späť. Sťažovateľka preto v zmysle čl. 127 ods. 3 Ústavy SR žiada Ústavný súd SR o priznanie finančného zadostučinenia vo výške 5 000,- Eur.*“.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

*„Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci spis. zn. 14 Co/289/2014 bolo porušené.*

*Sťažovateľke sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 5 000,-Eur.*

*Okresný súd Pezinok je povinný sťažovateľke uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 275,94 Eur na účet jej právneho zástupcu, advokáta JUDr. Martina Rohaľa Ilkiva.*“

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Vychádzajúc z obsahu petitu, ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní. Na tom nič nemení skutočnosť, že sťažovateľka v záhlaví sťažnosti označuje za porušovateľa i okresný súd a v sťažnosti formuluje výhrady aj proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 173/2009. V petite sťažnosti totiž sťažovateľka - zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom - označuje za porušovateľa svojho základného práva podľa ústavy, listiny a práva podľa dohovoru len krajský súd.

Z uvedeného dôvodu mohol ústavný súd predbežne prerokovať sťažnosť sťažovateľky len v rozsahu namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

V súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi,

ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Vychádzajúc zo sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ide o konanie prebiehajúce na krajskom súde, ktoré do dňa predbežného prerokovania sťažnosti ústavným súdom trvá 16 mesiacov. Ústavný súd poukazuje na to, že krajský súd vo veci koná ako súd odvolací, úlohou ktorého je posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto krajský súd spravidla nevykonáva vo veci procesné úkony (§ 213 Občianskeho súdneho poriadku), pričom nie je povinný ani nariadiť pojednávanie (§ 214 Občianskeho súdneho poriadku). To však nevyhnutne neznamena, že odvolací súd je v odvolacom konaní nečinný a koná neefektívne (III. ÚS 216/2015). Ústavný súd nespochybňuje tvrdenie sťažovateľky, že krajský súd mohol v napadnutom konaní postupovať aj efektívnejšie, napriek tomu ale zastáva názor, že prieťahy v postupe krajského súdu nemožno v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, a teda porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd konštatuje, že uvedený právny názor je aplikovateľný aj na vec sťažovateľky, a preto jej sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak krajský súd bude v ďalšom priebehu napadnutého konania nečinný, resp. bude konať neefektívne, odmietnutie sťažnosti nebráni tomu, aby sa sťažovateľka opätovne uchádzala prostredníctvom sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o ochranu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2015